

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Diuine pote[n]tie sup[er]admirabil[is].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

certi sum? qd ei? dulcedine in spūali leticia
 z solatioe perpenitētia sentie? Si vide
 res eā scīi rāta leticia pfundunt; nob etiaz
 sperandū est sibi famularibz z ei? celsi cu
 dine deuote pteplātibz aliqd letice spūal
 infundit; z aliqd dulcedinis illi? celestis cō
 emūz tanqz iocūdū qdā pludū impiri.
 Narrat Cesari? qd fuit in ordine Luterē.
 quidā monach? medic? p patriā discurs
 rens z vir nisi in picipuis solenitatibz ad
 monasteriū reuertēs. Lū igit in qdā solē
 nitate bte yginis; nocte cū alijs staret ad
 psallēdū; bta virgo (spō vidente) circūiens
 psallentes; singlis de electuario qd porta
 bat in pyride in os p cochlear imittebat.
 Ad ipm aut cū venisset; dixit Tu meo e/
 lectuario nō indiges; qz medic? es z plēas
 tibi pendis solatōes. Ille valde tristis
 effect? ab illo tpe nō nisi coact? de mona
 sterio exiit; z corpales solatiōes refuta
 uit. In sequenti aut festiuitate z visitate do
 mina suos sicut pūis; cū venisset ad medi
 cū; dixit; qz solatōes meas alijs pūulisti;
 ecce dabo tibi Duo gustato mox tāta dul
 cedine sensit vt deiceps stabili in cōgrega
 gatione o alias solationes refutaret.
 Hec Cesari? Cōtēplemur igit z pteplā
 tes cū angelis z scīs admiremur. Hanc
 virginē qd ascendit de vtro? hui? seclī deli
 cios; pfecto oibz atqz gaudijs affluēs vt ex
 illa affluētia nobis aliqd grē spūalis influ
 ar. Ascēdit inqz ad sublimē regalis celoꝝ
 palaciū thronū vt sic ad dexterā sumi regis
 sup oēs choros angelicos exaltata; sit a
 pud eū nra spēal aduocata; nra mediatrix
 nra patrona vt p eā a homine maiestatis
 celsitudinē ascēdam?. In Bern. Filio
 hec perōꝝ scāla; hec nra fiducia; hec tota
 rō spēi nre. Quid ad mariā accedere tre
 pidet hūana fragilitas; Nihil austerz i ea
 nihil terribile; tota suavis est Age qz grās
 et qd tale tibi mediatrixe sua benignissima
 miseratiōe puidit. Hec Bern. Adeamus
 igit cū oī hūilitate z reuerētia atqz deuoy
 uotiōe hāc benignissimā matrē dicētes cū
 bō Bern. in qdaz ser. de aduētū. Per te
 accessum habem? ad filiū o bndictā inuē
 trix grē; genitrix vite. mater salutis; vt p te
 nos suscipiat qd p te dat? est nobis. Excū
 see apd ipz ygitas tua; culpā corrupciōis
 nre; z hūilitas deo grā nre veniā ipetret

vanitati; Copiosa charitas tua nroꝝ co
 opiat mltitudinē pctōꝝ; z secunditas glio
 sa secunditate nobis pferat meritoꝝ oīa
 nra; mediatrix nra; aduocata nra tuo fi
 lio nos recōciliatuo filio nos pmeda; tuo
 filio nos repēta. Hec Bern. Ad hāc itaqz
 matrē charissimi totis cordiū desiderijs
 aspirem?; hāc veneremur; hāc amem? q
 nobis recupande salutis aditū inuenit vt
 ei? pioeūto z meritoz a pctōꝝ nroꝝ z p
 sentis vite liberati miserijs; ad illas eter
 nas delicias (qbus ascēdens in celū virgo
 sacratissima supabundantē affuebat; ac in
 ppetuū sp affluēs erit) pūgere mereamur
 illā iuertimabile virginā glie pcellentiaz
 cū angelis z scīs in eterna bndictiōe iu
 gitei? contemplaturi. Amen.

Alius sermo p aduocatiōe ygis glie.

Signum ma
 gnū apparuit in celo Apoc.
 rj. Signū qd ppe magnū appa
 ruit in celo militantis ecclie cū hec sacratis
 sima virgo mī dei mūdo apparuit. et i celo
 lo trūphatis ecclie dū sup oēs angelicos
 choros exaltata fuit. Signū inqz declara
 diuine potētie supadmirabil. (tūm
 diuine sapiētie pofus incōphensibil.
 diuine clemētie p oīa laudabilis
 Rimo igit dicim? qd bñissima vir
 go in celo tā militantis qz trūphā
 tis ecclie apparuit tanqz signū ma
 gnū declaratiū diuie potētie. de q Eccl.
 iij. Magna potētia dei solius. Et eiusdez
 rlij. Terribilis dom? et magnus vebē
 menter z mirabilis potētia illi?. Ideo in
 seipā nō est a nobis cognoscibilis. Psalm.
 Quis loq̄tur potētias dñi? Cognoscei tñ
 potest aliq̄lirer defectus. Lz autē sit mi
 rabilis in oībus suis opibus; tamē specta
 liter relucet in hac supbenedicta virgine
 plus qz in mundi productōe; plus qz i an
 gelica p dicatione; plus qz in quacūqz alia
 diuine virtutis extrinseca opatione. Et
 cellat em cetera omīa ea que a deo facta sūt
 in virgine glie; quā veritate euidēt oñ
 dunt materna virgitas; quia virgo z mī;
 diuina mīritas; qz mī dei. supma sublimi
 tas; qz sūt oēs puras creatas sublimā. Ad
 P P z

Ber. De assu. b. virg. De signo

ut evidētius pateat et nras deuotius affe-
ctioes exercet et plici via deducem?

Prima via: est auctoritatis certificatio.

Secunda ratiois approbatio.

Tertia figure attestatio.

Prima igitur via est au-
toritatis certificatio: p q pmo adducam?
illd Ela. vii. Dabit dñs ipe vob signum.
Ecce pgo pcepit pariet filiu. Diogenes
Quis vnq ista audiuit et qd ralia vidit: et
qd epocogitare potuit vt m. pgo eēt. **Al-**
de sup icda stella. Hoc ppter maternā vir-
ginitate. Prop dīuinā autē maternitatē.
Ela. vii. postq dicit ē. Ecce pgo pcepit
re. seqt. Et vocabit nōm ei? emanuel. i.
nobiscū de? Diogenes i homel. **De** ei?
cut? e? m? vnigenitū deitē nota. h quo h
fuit miraculū miraculoz et signū sup oia
dīne potētie manifestatiū q pgo pcepit
ret et pareret deū et q i p gine de? hō fieret
rū et p ruti pfectōne a dīna grā p gini fuit
se infusaz. vide sup q rta stella. In q ē ma-
gnitudo manifestat dīne potētie supadmira-
bilis efficacia. **S**icutū q ppe relucet i opti-
bus nature: s; multo clari? in opib; grē.
Inter q singularē pcellētā possidet qd h
p gine sacratissima factū ē. Prop supmaz
sublimitatē in celesti glia adducam? illud
deuotissimi Ber. Persuadet nos imo cō-
pellit celsitudo tua credere q in regno sū-
lij tui beatissimā pgo maria ita pperiose p n-
cipis rē. vide sup. ser. de assu. tertia pte
pncipali articulo pmo.

Secunda via est ratiois ap-
probatio. **U**bi pmo notādū q tale ac rāuz
dīne potētie signū oñdit de? in p gine vt
salua dei reuerētia nec mai? nec excellēt?
aut fecit aut facere pōt. **M**agnū signū po-
tētie dīne q celū et frā solē lunā et stellā et to-
tū cū tā mūdū sensibīle de nibilo pdu-
xit: s; maius q seipm in p ginis vtero fecit.
maior em est distātia inter deū et hoiem
q positūe infinita ē q inf nihil et creaturā
q nec realis nec positūa est inf hōi dī-
stātia cū altēz extremū nō sit reale. **P**uta-
Estū celū magnū sit nō tū capax dī. **D**e?
aut sic fecit corp? p ginis vt deū in se capet.
Nō cōtat ecclā. **S**erā et imactata p ginitas
q dē te laudib; efferā nescio: qd quē celi ca-

pe n poterat tuo gremio pculisti **M**agnū
insup dīne potētie signū q celi empyreuz
tot legionib; angeloz i pleuit qd in tā ex-
cellēti dignitate de nibilo creauit: s; mō-
mal? q hec pgo pmissa cōditore angelo
rū peperit et educauit. **M**agnū pterea q
populū hebreoz in signis mirabilib; et pot-
tētis multē de egypto liberauit: s; maius
q in p gine diabolo deuicto nō vñū popu-
lū tā rā et totū gen? hūanū saluauit. **M**ag-
nū postremo erit dīne potētie signū q
sine seclē oēs mortuos suscitabit et ad iu-
diciū cōgregabit: s; lōge mai? q hec dīa
virgo vitā oim et vniuersitatis et mortuoz
suscitatorē in vtero virgineoz pcepit et poi-
perit. **E**t breuiter nihil in creaturā tā ma-
gnificā dicitū qn vno solo actu oēs expe-
ret pgo glōsa. **I**llū em quē genitū et pa-
tre credim? et nō factū ipi patri cōcōscū
p gine genitū et factū et p nob mīnoratū et
cū? vt h. Heb. ij. **S**z aliter magnifice-
mus? singularē p ginitis sublimitatē. **M**ag-
nū q ppe dīne potētie signū q āgelos ba-
nos tā magnifice glificauit s; longe mai?
q virgine angelis natura mīnorē grā et
incōparabili quēdā pcellētā scilicet et super-
altauit: s; b; sublimius intimi? nobilitē
atq incōparabiliter excellētē? vniuit. **Q**d
sic declarari pōt hā vt d. b. **B**ernardus?
Ser sūt gradus vniōnis qbus gradatim
in deū ascēdūt creature. **V**ide sup ser. de
assu. par. tertia. pncipali. ar. pmo.

Tertia via est figure atte-
statio. **A**ccipiam? figurā de arca testimo-
nii quā fecit besekeel qd interpretat vmbra
dei vel vmbra culū dīuinū. **I**ō p ipm signū
pōt fil? dei vt incarnatus aut incarnatō
q fabricauit sibi arcā. i. brām p ginitis. **D**e
hōi arca legi **E**xo. xxv. et xxxv. q erat
deaurata (nr) et extra auro mūdissimo si-
ue purissimo habebat sup coronā aureā p
circūtū: et sup eā erat p pitiatorū q opta
erat: qd p pitiatorū siue oraculū erat de
auro purissimo. **E**t vt d. ap lū Heb. ij.
i arca erat p gā aaron q frō dūerat et vna
aurea habēs māna. **E**ppone et oibus ex-
plica magnificētā dīuine potētie in his
que facta sunt in p gine dei mīse. **P**er auz
signū charitas. **A**po. c. ij. **S**uadeo nbi et
mere aurū ignitū et pbatū rē. **D**eauratō

igit arce intus & extra ex auro purissimo: signat in virgine pcellentissimi op^o diuine potētie q̄ virgine intus & extra adonauit auro purissimo charitatis & diuine gr̄e absq̄ q̄cūq; admittōe originalis aut actus alius macule. Et em̄ charitas illa & gr̄a singularis ac pcellētissima solū esset formalr et subiectiue in anima: relucebat tñ ap̄tissi- me in oib; eius verbis atq; opib; q̄ fiebat mediāte corp̄e. Un̄ de ea d̄t Hieron̄. ad ch̄tomaciū & heliodorū. Dis sermo ei⁹ ita erat gr̄a plen⁹ vt in lingua ei⁹ cognoscere tur deus: qd̄ et intelligendū est de singul̄ eius opib;. Virga aarō in arca ex̄tis que (sicut h̄: Nu. xvij.) floruerat: frōduerat: & fructū fecerat absq; hūore. signat mater nā virginitatē seu virginālē fecūditate: de q̄ Bernar. Fecūditas virgis supeminēs gl̄ia est. Mana s̄o fecit p̄uilegiū diuine m̄- nitatis: quia mana illd̄ figura erat corp̄is sacratissimi d̄fici in vtero virginis forma- ti et p̄cepti. Ber. Hec est virginis n̄tre gr̄a singularis & excellētissima p̄rogatiua ma- rie q̄ filiū vnū eundēq; cū deo p̄te meruit habere cōmunē. Corona aurea arce sup̄- posita: corōna signat supeminētis gl̄ie q̄ coronata est et sup̄ oēs choros angelicos exaltata habēs d̄taxat sup̄ sp̄itatorū id est hūanitatē ch̄ri q̄ merito sp̄itatorū dicit: q̄ p̄ eam sp̄itia est nobis diuina ma- iestas. Aug⁹. Et redderes gl̄ie pctōrem vsq; ad illā gl̄iam tu gl̄iosa p̄ucta es vt (sup̄no rege excepto) nihil sit te supans in sup̄erto.

Sequit de signo diuine sapiētie. **S**ecūdo dicitur q̄ in celo tā militā- tis q̄ triūphantis ecclie apparuit virgo clarissima vt signū declara- tiuū diuine sapie. Relucet qd̄ diuina sa- p̄tia in oib; dei opib;. Ps. q̄magnifica- ta sunt opa tua: oia in sapia fecisti: tñ sin- gulariter & supeminēter apparet in his q̄ facta sunt in virgine gl̄iosa. Magnū q̄ppe opus diuine sapie tie in p̄sonāta & p̄ortōe et dispositione atq; distinctiōe elemētōz: celestiu orbū: planetaz: & stellaz. sed lon- ge maius in p̄uētōne nature create cum natura creatrice q̄ facta est in virgine. Ma- gnū signū diuine sapie tie in mūdi guber- natione: mineraliū: vegetabiliū: sensibili- ūm: & hoim p̄dicōe: et distinctiōe: s̄ m̄-

to maius q̄ in eadē p̄sona concurrant na- tura vegetabil: sensibil: & humana: ac etiā ipsa maiestas diuina: qd̄ vtriq; factū nō am- bigim⁹ in hac virgine gl̄iosa. Magnū insu- per diuine sapie tie signū in hierarchiarū celestiu & ordinū atq; angeloz singul̄oz distinctiōne atq; ordinatione s̄ incompa- biliter maius in verbi diuini incarnatione q̄ facta est in virgine. q̄s̄ic dicit Dam. in p̄ncipio tertij: sic inuenit deus p̄ suam sapi- entia difficillimā decentissimā solutionem. Qd̄ vtriq; p̄mplius declarari p̄t vtr̄ q̄ hec virgo sacratissima pcellētissimū signū diuine sapie tie p̄ferat tripl̄r.

Primo auctoritatis certificatione. **S**ecūdo rōnis approbatione. **T**ertio figure attestatione. **P**rimo auctoritatis cer- tificatione. An̄. per pulcre loquit de subli- mitate diuine sapie tie in eo qd̄ factū est p̄ hanc virgine sapientissimā & de singulari- sima eiusdem sublimitatiōe: di. Mira res Inquā sublimi p̄tempoz manū esse locatā. Dis a deo est creatura: et dei natura ex maria ē nata. De⁹ oia creauit: ipse se ex maria fecit & sic oia q̄ fecerat refecit. Qui p̄dit oia ex nihilo facere: noluit ex viola- ta sine maria reficere. Deus igit p̄ est re- ū creataz: & maria mat̄ rez recreataruz. Deus est p̄ p̄stitutionis oim: & maria est m̄ restitutiōnis oim. De⁹ em̄ genuit illū sine q̄ oino nihil est: et maria peperit illuz sine q̄ oino nihil bñ est. De⁹ genuit illuz q̄ oia sunt facta: & maria peperit illum p̄ quez cuncta sunt saluata. Vere dñs re- ū: cui dedit dñs vt ois nata cātū tibi de- beret feci. Hec An̄.

Secūdo ratiōis approbatio- ne. Per eam em̄ An̄ ea fecit de⁹ p̄sumptio- nē suoz opoz. In h̄ q̄ vltima creaturaz i- ea vnita est hypostatice ipsi creatori et i- ea factū est vt eadē p̄sona de⁹ esset & hō: & qm̄ vnico partu suo omnib; rez generib; vlti- mā sūmāq; p̄fectionē adduxit. Vide i alio ser. q̄nta stella. gre. iij. & qm̄ in ea q̄rtū gen⁹ p̄ducēdi hoiez in esse completū ē. Lū ei sic mod⁹ educēdi hoiez in esse. s. de viro & mu- liere. Sed nec de viro nec d̄ muliere sicut adam. Tert⁹ de viro sine muliere sicut adam. Tert⁹ de viro sine muliere sicut adam. Quart⁹ aut̄ est de muliere sine viro. tres

